

מ"ת 60764/02/23 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 60764-02-23 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני: כבוד השופטת מיכל אגמון-גונן
המבקשת: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד מורג לנגנטל וסולי לביא מפרקליטות מחוז
תל אביב (פלילי)
נגד: פלוני
המשיב: ע"י ב"כ עוה"ד שלומציון גבאי מנדלמן ואסתר בר ציון

החלטה

כיון שהוסרו פרטים מזיהוי של המשיב והמתלוננות ניתן לפרסם החלטה זו.

1. לפניי בקשת המאשימה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, בקשה לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**). הדיון מתמקד בשאלת השחרור לחלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני, כאשר נקבע כי קיימות ראיות לכאורה, וחזקת מסוכנות סטוטורית לגבי העבירות המיוחסות למשיב בכתב האישום.

2. מדובר באב, רב בישראל, שעל פי כתב האישום במשך שש עשרה שנים אנס וביצע מעשי סדום ומעשים מגונים בבנותיו הקטינות. המשיב, על פי המיוחס לו בכתב האישום, החל בביצוע עבירות המין כלפי הבת הראשונה, א', כשזו הייתה בת 7 בלבד, ילדה קטנה, והם הסתיימו רק כשמלאו לה 16 (בין השנים 1995-2004). המשיב מואשם באישום הראשון בנוגע לבתו זו בריבוי עבירות של מעשה אינוס בבת משפחה, ריבוי עבירות של מעשה סדום וריבוי עבירות של מעשה מגונה, לרבות בבת משפחה מתחת לגיל 16, ובבת משפחה מתחת לגיל 14.

במקביל, החל הנאשם לבצע עבירות מין, כמתואר בכתב האישום, גם בבתו השנייה ב', מעת שהייתה בת 11 ועד שמלאו לה 17 (בין השנים 2001-2006). המשיב מואשם באישום השני בנוגע לבתו זו בריבוי עבירות של מעשה אינוס בבת משפחה, ריבוי עבירות של מעשה סדום וריבוי עבירות של מעשה מגונה, לרבות בבת משפחה מתחת לגיל 16, ובבת משפחה מתחת לגיל 14.

משהבת השנייה בגרה, החל הנאשם, כך על פי כתב האישום, לבצע עבירות מין בבתו השלישית ג', כשהייתה בת 13, והפסיק בביצוע המעשים, כשמלאו לה 16 (בין השנים 2008-2011). המשיב מואשם באישום השלישי בנוגע לבתו זו בריבוי עבירות של מעשה סדום וריבוי עבירות של מעשה מגונה בקטינה בת משפחה, לרבות בבת משפחה מתחת לגיל

3. המשיב הודה בביצוע מעשים מגונים בבנותיו, בכך שמשך שנים, בשעות הלילה הגיע לחדרן של המתלוננות ונגע בחזה שלהן, לטענתו "מעל הבגדים". המשיב הכחיש כי ביצע מעשה אינוס ומעשי סדום במתלוננות וטען כי מדובר ב"סדום ועמורה", טענות עליהן חזר גם בדיון לפניי.

כתב האישום והמעשים המיוחסים לנאשם חמורים ביותר. אסקור להלן את השתלשלות ההליך עד כה, ולאחר מכן אכריע בבקשה שלפניי.

ההליך עד כה

4. המשיב נעצר ביום 30.1.23, ומעצרו הוארך מעת לעת עד ליום 26.2.23 על פי החלטות כב' השופטת כריסטינה חילו-אסעד (בתיק מ"י 71491-01-23). ביום 26.2.23, הוגשו כנגד המשיב כתב אישום ובקשה להאריך את מעצרו עד תום ההליכים נגדו.

ביום 17.4.23, לאחר שהוגשו טיעונים בכתב בעניין, התקיים דיון בשאלה האם קיימות ראיות לכאורה. ביום 30.4.23 ניתנה החלטתו של כב' השופט אברהם הימן, שקבע כי קיימות ראיות לכאורה, ולאור המסוכנות הסטטוטורית קיימת עילת מעצר. נקבע דיון המשך בשאלה אם ניתן לשחרר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני או חלופה אחרת.

5. ביום 4.5.23 התקיים דיון בשאלת החלופה, לפני כב' השופט הימן, בסיומו קבע, כי על אף שככלל, בית המשפט יכול לבחון בעצמו התאמת חלופה ומפקחים, הרי כיוון שמדובר בעבירות מין שביצע האב בבנותיו, וכיון שהמפקחים שהוצעו באותו שלב היו בני משפחה, הורה לשירות המבחן להכין תסקיר בעניינו של המשיב. כיון ששירות המבחן ביקש דחיה לצורך הגשת תסקיר, קיים כב' השופט הימן דיון נוסף ביום 4.6.23 בו ביקשה ההגנה שוב כי המשיב ישוחרר עוד לפני ששירות המבחן יגיש תסקיר בעניינו. השופט הימן חזר וקבע כי יש להמתין לתסקיר שירות המבחן.

6. ביום 19.6.23 הוגש תסקיר המבחן, שלא המליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני או על שחרור בחלופה אחרת ואף לא על מסגרת טיפולית. שירות המבחן נפגש עם המשיב (באמצעות היוועדות חזותית), עם המפקחים, וכן שוחח עם שתיים מבנותיו המתלוננות (השלישית חיה בחו"ל). על פי חוות הדעת, עובר למעצרו שימש המשיב רב, והעביר הרצאות, שיעורי חיזוק דת והדרכה לאורח חיים דתי ותקין ברחבי הארץ. על פי התסקיר, ולכך יש חשיבות להחלטה בעניינו, המשיב תיאר תקופות בהן נמשך מינית לבנותיו הקטנות, ואישר כי חיבק אותן ונגע בחזה שלהן מעל הבגדים. המשיב טען לפני שירות המבחן כי הבעייתיות בהתנהגותו חלפה כיוון שהתחזק בדת והציב לעצמו גבולות וסייגים. שירות המבחן ציין בסיכום לגבי מסוכנותו כי: **"קיים סיכון במצבו של המשיב להתנהגות מינית פוגענית ובלתי מוסתת כלפי קטינות וצעירות חלשות"**. (הדגשה שלי - מ' א' ג').

אשר למפקחים שהוצעו אז, כולם בני משפחה, ציין שירות המבחן כי במהלך השנים עלו חשדות להתנהגויות מיניות

חריגות ולפגיעה מינית בבנות, פגיעה אשר דווחה על ידי אחת הנפגעות, אך בני המשפחה לא פנו לגורמים כלשהם. שירות המבחן התרשם כי בני המשפחה: **"נמנעים מלהתבונן במצבי הסיכון העולים מהתנהגותו, לרבות אפשרות להתנהלות מניפולטיבית ובלתי מווסתת הממוקדת בצרכיו ודחפיו המיניים הפוגעניים"**.

לאור האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה כלשהי בעניינו.

7. ביום 20.6.23, התקיים דיון לפני כב' השופט מרדכי לוי, בו ביקשו ב"כ המשיב דחיית הדיון כדי לגבש את עמדתם, לאור התסקיר השלילי. השופט לוי נעתר לבקשה והדיון נדחה ליום 12.7.23, לפני השופט התורן באותו יום.

ביום 11.7.23, יום לפני המועד שהיה קבוע לדיון, הגישו ב"כ המשיב חוו"ד פרטית בעניין מסוכנותו של המשיב ו"ניהול הסיכון" העולה מהמשיב, כלשון חוות הדעת. חוות דעת שהוכנה בידי ד"ר נמרוד שני, פסיכולוג קליני מומחה, ממרכז "התחלה חדשה", ורותם קירש בן-עמי, קרימינולוגית שיקומית חברתית (להלן: **חוות הדעת הפרטית**). בחוות הדעת הפרטית הוצעה חלופת מעצר שונה, בישיבה שלא בעיר מגוריו של המשיב, בפיקוח מפקחים שונים. גב' בן עמי קיימה ראיון בן שעתיים עם המשיב, ועיינה בכתב האישום ובקשת המעצר עד תום ההליכים. כן נפגשה עם אחד המפקחים המוצעים וערכה שיחות טלפון עם האחרים. אעמוד בהמשך על תוכן חוות הדעת הפרטית.

8. ביום 12.7.23, התקיים דיון לפני כב' השופט ציון קאפח. ב"כ המשיב ביקשו כי בית המשפט יתייחס לחוות הדעת הפרטית. וכך קבע כב' השופט קאפח בהחלטתו:

"בתחילת ישיבת היום שיקפתי בפני באות כח המשיב את הקושי שבהגשת חוו"ד פרטית מול תסקיר המעצר. הסבתי שימת הלב להוראת החוק המפורשת בסעי' 21א(א) לחוק המעצרים כי ביהמ"ש ידרש לתסקיר מעצר.

באות כח המשיב השיבו כי הן עותרות להפנות את חווה"ד לבחינה חוזרת של שרות המבחן. לאחר קבלת תגובת ב"כ המדינה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין לעשות כן. בהינתן מסוכנות המשיב, ברי כי שאלת הפיקוח אינה השאלה הרלוונטית משום שעל המשיב לדלג תחילה על משוכת האמון. בנסיבות הקיימות, אין לתת במשיב אמון. עוד יש לציין ולומר כי למתלוננות מגיע שקט נפשי אשר יבוא לידי ביטוי בסיום הליך זה. סוף דבר, אני מורה על מעצר המשיב עד תום ההליכים המשפטיים."

9. ב"כ המשיבים הגישו ערר על החלטה זו לבית המשפט העליון. כב' השופט חאלד כבוב קבע בהחלטתו (בש"פ 5496/23 מיום 24.7.23), כך:

"שמעתי את טיעוני באות כוח הצדדים. באות כוח העורר טענו כי נוכח דברי בית משפט קמא במהלך הדיון, הן סברו כי יש כוונה להפנות את העורר לקבלת תסקיר משלים וכי מטעם זה הן נמנעו מהשלמת טיעון בכל הקשור לבחינת חלופת מעצר, מסוכנות וכיוצא בזאת. ב"כ המשיבה, בהגינותה, הסכימה להחזרת הדיון לבית משפט קמא להשלמת טיעון, וזאת מבלי שיהיה בכך משום הסכמה של המשיבה לטענות העורר לגופן."

אשר על כן, ובהסכמת הצדדים, אני מורה על החזרת הדין בתיק לבית משפט קמא לשם השלמת הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, תוך מתן אפשרות לצדדים להשלים את טיעוניהם בנידון".

בעקבות זאת הגיע התיק לדיון לפניי.

טיעוני הצדדים

הצדדים טענו לפניי בהרחבה, ואף שמעתי את כל המפקחים המוצעים על מנת להתרשם מהם. כן אפשרתי למשיב עצמו להשמיע את דברו.

טיעוני ב"כ המבקשת

10. ב"כ המבקשת, המאשימה, עמדה על כך כי יש להותיר את המשיב מאחורי סורג ובריח. לדבריה, המסוכנות של המשיב קיימת אף היום, מסוכנות שלא ניתן לאיין במעצר בפיקוח אלקטרוני ולא בכל חלופה אחרת. ב"כ המבקשת טענה כי חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, כשחלפו כ-12 שנה מאז ביצוע העבירות האחרונות, אינו יכול להישקל לטובת הנאשם כאשר מדובר בעבירות מין שביצע המשיב, על פי המיוחס לו בכתב האישום, בבנותיו שלו. יש קושי עצום בחשיפה והגשת תלונה בעבירות מין בכלל, ובפרט ובעיקר כשמדובר בעבירות מין המבוצעות כבענייננו, בתוך המשפחה, כמיוחס למשיב בכתב האישום. על כן, כך טענה הפרקליטה, משאזרו בנותיו של המשיב כוחות והתלוננו רק בחלוף זמן, אין לזקוף זאת לזכותו, גם במסגרת שקילת המסוכנות. עוד טענה כי המשיב הפסיק לבצע בבנותיו עבירות מין על פי כתב האישום משבגרו, ועל כן אין לומר שמסוכנותו פחתה ובשל כך הפסיק לבצע עבירות.

ב"כ המבקשת סומכת ידיה על תסקיר שירות המבחן. לדבריה, התסקיר מדבר בצורה ברורה ומובהקת על המסוכנות כפי שהיא נשקפת היום מהמשיב, גם בחלוף הזמן וכי לאור חומרת העבירות והמסוכנות הטבועה בהן, אין לתת בו אמון הנדרש לצורך שחרור בחלופה ואף לצורך מעצר בפיקוח אלקטרוני. ב"כ המבקשת מוסיפה לעניין זה כי התסקיר מדבר בהרחבה על מצבן הנפשי של קרבנות העבירות הנטענות, הפגיעה הקשה ממנה הן סובלות בעקבות עבירות המין הנטענות שביצע בהן המשיב, ושאחת מהן מטופלת נפשית במקום בו נמצאת הישיבה בה מוצע כי ישהה המשיב. לטענתה, גם הקושי שיגרם להן מחייב המשך מעצרו של המשיב בבית המעצר.

11. ב"כ המבקשת התייחסה גם לחוות הדעת הפרטית של מרכז "התחלה חדשה". לדבריה אין לקחת בחשבון חוות דעת זו, שהינה חו"ד פרטית שהוגשה מטעם המשיב, לאחר שהתקבל תסקיר שלילי משירות המבחן המתרשם ממסוכנותו. ב"כ המבקשת הצביעה על הסתירות בין חוות הדעת הפרטית לבין תסקיר המבחן, וציינה כי על פי חוות הדעת הפרטית **"מדובר באדם שאין לו רקע אנטיסוציאלי ... מדובר בגבר נורמטיבי"**, ולדבריה מדובר באמירות מקוממות. עוד ציינה כי חוות הדעת הפרטית לא התייחסה כלל למתלוננות, קרבנות העבירות הנטענות.

ב"כ המבקשת ציינה עוד, כי ניתן היה להתרשם מהמפקחים המוצעים שאין להם שום קשר למשיב והם אולי מכירים, כשאחד מהם אישר כי כלל אינו מכיר את המשיב, וכי מעמדו של המשיב כרב, המבוגר מהם, לא יאפשר להם להפעיל

סמכות לגביו. אשר לבנו של המשיב המוצע כמפקח, הדגישה כי לאור תסקיר שירות המבחן, והעובדה שהמתלוננת הן אחיותיו, הוא אינו ראוי לשמש כמפקח.

טיעוני ב"כ המשיב

12. ב"כ המשיב הבהירה בפתח הדברים כי ההגנה אינה מבקשת תסקיר משלים בעניינו, אלא כוונתם לטעון לעניין המסוכנות והחלופה, כדי לקבל החלטה בבקשה למעצר עד תום ההליכים לגופה. ב"כ המשיב הוסיפה וביקשה בפתח דבריה כי אתרשם מהמפקחים המוצעים, וכך אכן עשיתי, ועל כך בהמשך.

13. ב"כ המשיב טענה כי תסקיר שירות המבחן לא קבע שלא ניתן לשחרר את המשיב בחלופה ולו לעוצרו בפיקוח אלקטרוני. לדבריה, שירות המבחן התרשם כי מערך הפיקוח שכלל בעיקר בני משפחה אינו יכול לאיין את מסוכנות המשיב. על כן, כך טענה, הוצע הפעם מערך פיקוח שונה של ארבעה ערבים, ששלושה מתוכם אינם בני משפחה של המשיב, אלא נושאי תפקידים בישיבה, שם מוצע שישה המשיב ולו במעצר בפיקוח אלקטרוני.

14. לדבריה המסוכנות של המשיב כיום אינה בעוצמה גבוהה, הן לאור גילו של המשיב, בן 68, חסר עבר פלילי, הן לאור העובדה שהעבירות נשוא כתב האישום בוצעו לפני שנים רבות. לדבריה, דרך עבודתו כרב פיתח המשיב: "גבול מוסרי", שמפחית גם הוא ממסוכנותו. לעניין זה הוסיפה וטענה כי המעשים לא הופסקו בשל הגשת התלונות אלא מיוזמתו של המשיב, וגם אם תתקבל טענת ב"כ המבקשת, כי המעשים נפסקו משהבנות בגרו, אזי, מדובר במסוכנות ממוקדת, המכוונת רק כלפי הילדות, ולא כלפי הנכדות או קטינות אחרות. ב"כ המשיב מדגישה כי למשיב לא היה עבר פלילי מעבר לעבירות המיוחסות לו, וגם לא עבר עבירות לאחר התקופה בה ביצע את עבירות המין בבנותיו, על פי כתב האישום.

15. ב"כ המשיבה ציינה כי ההגנה מכירה בכך שמדובר בכתב אישום חמור ביותר, וכי מדובר בעבירות מהחמורות ביותר בין עבירות המין. עם זאת הוסיפה כי מעצר עד תום ההליכים אינו מהווה הליך מקדמה על חשבון עונש.

16. ב"כ המשיב הוסיפה כי ניתן היה להתרשם מהערבים שעשו רושם טוב, אותנטי וישיר, וכי יבטיחו כי לא יצא מהישיבה. לדבריה, ההגנה מסכימה גם למעצר בפיקוח אלקטרוני באותה ישיבה, בפיקוח מלא 24 שעות של אחד מהמפקחים. ב"כ המשיב הדגישה כי הערבים הם נורמטיבים, מציבי גבולות, וכי ליבת הפיקוח אינה של בן משפחה, לאור תסקיר המבחן בעניין. ב"כ המשיב סבורה כי גם אחד מבניו שהוצע כמפקח הוא מפקח ראוי, שכן הוא מודע למצבן של האחיות שלו ומצד שני הוא מודע למצבו של האב. עם זאת הוסיפה כי שלושת המפקחים האחרים נכונים לפקח על המשיב גם ללא הבן, כך שניתן לוותר על הבן כמפקח ככל שבית המשפט ימצא לנכון ולהסתפק בשלושה האחרים.

17. אשר למצבן הנפשי של המתלוננות, טענה ב"כ המשיב כי מדובר בחלק מהשיקולים שבית משפט זה צריך וראוי שישקול. עם זאת הוסיפה כי שירות המבחן לא ציין בתסקיר כי קצינת המבחן התרשמה שלמי מהמתלוננות יהיה קשה להעיד אם המשיב ישוחרר, ורק במצב דברים כזה יש להמנע משחרור ולו על דרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

גם אם מצבן הנפשי של המתלוננות יורע, כך לטענת ב"כ המשיב, זה אינו המקרה בו יש חובה להשאיר את המשיב מאחורי סורג ובריח.

18. ב"כ המשיב הוסיפה כי מועדי ההוכחות נקבעו לינואר 2024, שאז ישהה המשיב שנה במעצר. עוד טענה כי יש להתחשב במצבו הבריאותי, לאחר שני צנתורים, כשהוא סובל מלחץ דם גבוה ובעיה בכליות.

ב"כ המשיב סיכמה וביקשה כי בית המשפט ייקח בחשבון לא רק את חומרת כתב האישום והכיעור במעשים המיוחסים למשיב, זאת לאור גילו, מצב בריאותו ומערך הפיקוח המוצע.

19. המשיב עצמו ביקש לדבר לפני בית המשפט, ואפשרתי לו זאת. המשיב הכחיש כי ביצע את מרבית העבירות המיוחסות לו, ואישר רק שנגע בבנותיו בחזה מעל הבגדים, וכי שאר הדברים הם שקרים. הוא טען כי בנותיו משקרות, וכלשונו:

"אין שום מסוכנות, הבנות, אחרי המעשים היו אצלי שנים רבות בבית וגם הם קרו לי אצלם בבית שנים רבות. זה הכל שקר כשהם אומרים מעשה סדום ועמורה. לא היה ולא נברא, שקר וכזב. מה שעשיתי עשיתי, ואני מצטער על זה, וזה חמור, אבל רק נגעתי להם בחזה על הבגדים. זה לא מצדיק את העוול הזה. מה שנאמר מעבר לזה, זה שקר וכזב, והם היו אצלי הרבה. הבת השניה ובעלה היו מזמינים אותנו לבית שלהם לשמחת תורה לשני לילות, ויש את הנכדים. הבת הראשונה, שנמצאת בחו"ל התחננה אלי שאבוא לבקר אותה כשהייתי באומן, היה לי קשה מאד כי הנסיעה ארוכה. השלישית עברה לגור על ידי והיתה אצלי בבית כל יום מהבוקר עד הערב. כשהיתה לי רטיבות בבית והייתי צריך לשפץ, היא לקחה אותי לדירה קטנה לידה וכל שבת היינו אצלה."

כלומר, המשיב מכחיש את המעשים, לגביהם נקבע כי יש ראיות לכאורה, ומעגן את העדר המסוכנות שלו, עליה הוא מעיד, בקשריו עם הבנות לאחר ביצוע המעשים הנטענים.

דיון והכרעה

על מסוכנות בעבירות מין ומסוכנות המשיב שלפניי

20. **רצח והריגה ממיתים את האדם, אונס ועבירות מין ממיתות את הנפש.** במקרה זה נפש של ילדות קטנות, שעל פי כתב האישום סבלו שנים מעבירות מין חמורות שביצע בהן אביהן, שהיה אמור לדאוג לשלומן. ערה אני לכך שמדובר בבקשה למעצר עד תום ההליכים, וכי הפסיקה חזרה וקבעה כי המעצר אינו על חשבון העונש שיושת על המשיב אם ייצא חייב בדינו. עם זאת, נקבע לא אחת, כי את המסוכנות יש לבחון על רקע המעשים המיוחסים לנאשם בכתב האישום, ושיש לגביהן ראיות לכאורה, ובמקרה שלפניי, המשיב אף הודה בביצוע מעשים מגונים בבנותיו הקטנות.

21. המסוכנות בעבירות מין טבועה בעבירות עצמן, ועל כן נקבעה לגביהן חזקת מסוכנות סטטוטורית. במקרה שלפניי העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, הן ברף הגבוה של עבירות המין - אינוס, מעשי סדום, ומעשים מגונים

בקטינות תחת גיל 14, ובנסיבות חמורות במיוחד - ביצוע העבירות המיוחסות למשיב בכתב האישום, בגופן של ילדות קטנות - בנותיו של הנאשם. הנאשם הודה, וחזר על כך לפני, כי ביצע בבנותיו הקטינות מעשים מגונים ונגע בהן בחזה, אם כי ציין שרק מעל הבגדים. גם לו היו מיוחסות אך עבירות אלו לנאשם, לאור הנסיבות החמורות של ביצוע המעשים המגונים בבנותיו, כשהיו מתחת גיל 14, ולאור העובדה כי אישר לפני קצינת המבחן כי נמשך אליהן מינית, גם בכך הייתה מסוכנות.

22. המסוכנות נובעת, כפי שנאמר בתסקיר המבחן מ: **"התנהגות בעייתית סוטה ובלתי מווסתת בתחום המיני כלפי קטינות"**; **"עמדתו המאופיינת בטשטוש ובמזעור התנהגות מינית פוגענית"**; **"דחפים מיניים מוגברים ובלתי מווסתים ויחס רכושני על רקע עיסוק אינטנסיבי בפנטזיות מיניות מעוררות לדחפיו המיניים הפוגעניים"** וכן **"עיוותי חשיבה ונתק ברמה הרגשית באשר למשמעות התנהגותו והשלכות מעשיו"**. היינו, מסוכנות הנובעת מהעדר מעצורים וקיום מוסריים בסיסיים. מסוכנות כזו קשה לסתור ולהפריך. מי שמבצע, ולו רק מעשים מגונים (והראיות לכאורה במקרה זה מצביעות גם על מעשי אינוס ומעשי סדום רבים), בבנותיו הקטנות כשהן מתחת גיל 14, וכזכור, אחת מהן היתה בת 7 כשהחל ביצוע העבירות - מעיד על עצמו שאינו מבחין בין מותר לאסור, בין טוב לרע, כמי שאין לו כל גבול מוסרי ומבכר את מילוי צרכיו, יצריו ודחפיו על שלומן של בנותיו. במשיב, שיש ראיות לכאורה שביצע את המעשים האמורים, בלתי אפשרי ליתן אמון הנדרש לצורך הוצאתו מבית המעצר ולו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

המסוכנות במקרה זה כתובה על מצחו של המשיב באותיות קידוש לבנה, ואולי יש משמעות לכך שהחלטה זו ניתנת בתשעה באב, יום צום ואבל על חורבן בית המקדש.

לאור המסוכנות הרבה, נדרשות נסיבות מיוחדות שיאפשרו מתן אמון במשיב, כמו גם תסקיר חיובי של שירות המבחן. כפי שאפרט, אלו אינם בנמצא במקרה שלפניי.

שחרור בחלופה בעבירות מין

אעמוד תחילה על הכללים בכל הנוגע לאפשרות מעצר בפיקוח אלקטרוני או שחרור בתנאים במקרה של ביצוע עבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית בכלל ועבירות מין בפרט.

23. בבש"פ 2650/23 **Gedun Dhargay** נ' **מדינת ישראל** (נבו 07.04.2023), הבחין כב' השופט א' שטיין בין נאשמים שהעבירות המיוחסות להן אינן מקימות חזקת מסוכנות, לבין כאלה שמיוחסות להם עבירות המקימות חזקת מסוכנות, כעבירות המין החמורות שמיוחסות למשיב שלפניי. וכך כתב (פס' 14 להחלטתו):

"נאשם שמקרהו משתייך לקבוצת המקרים השניה מוחזק כמי ששחרורו מן הכלא יסכן את הציבור ואת מטרותיו של ההליך המשפטי אשר מתנהל בעניינו; ועל כן מוטל עליו הנטל לשכנע את בית המשפט כי הוא אינו מסוכן, או כי ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו לציבור ולהליך במסגרתה של חלופת מעצר כזאת או אחרת שברצונו להציע - כדוגמת מעצר בפיקוח אלקטרוני תחת תנאים מגבילים קשיחים. שחרורו של נאשם כזה לחלופת מעצר לא יתאפשר אלא מטעמים מיוחדים (ראו: סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים; וכן בש"פ 248/20, פסקאות 14-18, 20-26

[פורסם בנבו]. כפי שכבר הזדמן לי לקבוע, נאשם שהדין מסמנו כמסוכן לציבור ולהליך לא יוכל, ברגיל, להפריך את חזקת המסוכנות הנזקפת לחובתו אם אין בידו חוות דעת חיובית של שירות המבחן אשר ממליצה, ללא הסתייגויות, על שחרורו מן הכלא עם או בלי תנאים מגבילים, או על העברתו מבית המעצר למעצר בפיקוח אלקטרוני מחוץ לכלא (ראו: בש"פ 248/20, פסקה 19 [פורסם בנבו]). המלצה חיובית כאמור תהווה, ברגיל, תנאי הכרחי - אם כי לא תנאי מספיק - להעמדת חלופת מעצר לנאשם שחוסה בצילה של חזקת המסוכנות".

24. מעבר לאמור לגבי עבירות המקימות חזקת מסוכנות, הכלל שנקבע בפסיקה לגבי עבירות מין, הוא כי ככלל אין לשחרר מי שמואשם בעבירות מין ממעצר אחרי סורג ובריה, אלא לאחר שהמתלוננת, קרבנות העבירות הנטענות העידו, מקום ששחרור הנאשם לחלופת מעצר עלול לגרום למתלוננת להימנע ממסירת עדותה או לא להעיד באופן חופשי בשל פחד או מצוקה נפשית (ראו החלטת כב' השופט יצחק עמית בבש"פ 3883/19 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פס' 5 (נבו, 11.6.2019) וכן בש"פ 6958/19 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פס' 13 להחלטת כב' השופט עזי פוגלמן (נבו, 30.10.2019)).

25. עוד נפסק, כי גם אם אין חשש כי המתלוננת לא תוכל להעיד בעקבות שחרור הנאשם מבית המעצר ולו למעצר בפיקוח אלקטרוני, יש מקום לקחת בחשבון את מצבה הנפשי של המתלוננת, קרבן העבירה הנטענת, לעניין שקילת החלופה. בבש"פ 7497/03 **מורן גואטה נ' מדינת ישראל** (נבו 10.09.2003) נדון מקרה של נאשם שאנס וביצע מעשה סדום במתלוננת שהכיר ובילה עמה בחוף הים. שם היה מדובר בבחור צעיר בן 22, כאשר תחילת הבילוי הייתה בהסכמה. כב' השופטת, לימים הנשיאה, דורית ביניש פתחה וקבעה כי (עמ' 2 להחלטתה):

"בית משפט זה, כבר הביע עמדתו בעבר, כי עבירת אינוס כשלעצמה היא מעשה אלימות המקים עילת מעצר, והיא מן העבירות החמורות אשר רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן ניתן להסתפק לגביהן בחלופת מעצר (ראו לדוגמא: בש"פ 4543/94 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם); בש"פ 2092/95 טלקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם); בש"פ 2846/96 מדינת ישראל נ' גטניו (לא פורסם); בש"פ 665/97 מדינת ישראל נ' פלוני (לא פורסם); בש"פ 5286/98 שלי נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). לא מצאתי נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן כאלה בענייננו. אדם הנוטל לעצמו חירות לכפות על נערה לקיים עמו יחסי מין ומבצע בה מעשה אינוס ומעשה סדום בעל כורחה, וחרף התנגדותה הנחרצת כשהוא מתעלם מבכייה ומתחננויה, מקים כנגדו חזקה שהוא מסוכן לציבור. נוכח מסוכנות זו, אין בחלופה כדי למלא אחר מטרת המעצר ולהבטיח את הציבור בכלל ואת המתלוננת בפרט מפני העורר."

26. בהמשך התייחסה כב' השופטת בייניש גם למצבה הנפשי של המתלוננת והוסיפה:

" זאת ועוד, כפי שכבר קבע בית משפט זה, בעבירות אינוס מהסוג בו מואשם העורר, קיים סיכון טבוע כי אם ישתחרר ממעצרו מי שמיוחסים לו המעשים הנטענים בכתב האישום, תהיה המתלוננת נתונה ללחץ נפשי ולחרדות, ותחוש כי נותרה ללא הגנה (ראו למשל ההחלטה בבש"פ 1353/98 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם); בש"פ 5286/98 שלי נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). במקרה שלפנינו, ובשלב בו טרם העידה המתלוננת במשפטו של העורר, עלולה היא להיחשף להשפעתו מרגע שחרורו לחלופת מעצר. מה גם שהמתלוננת מסרה בהודעתה במשטרה כי היא

פוחדת מהעורר והיא כיום אף פוחדת לצאת לרחוב. בנסיבות אלה גם מתקיים יסוד סביר לחשש ששחרורו של העורר לחלופה, ישפיע על האפשרות להעיד את המתלוננת וישבש את הליכי המשפט".

בדומה, בעניין שלפניי, ציין שירות המבחן כי שתיים מהבנות שרואיינו "ביטאו חשש ופחד מפני האפשרות כי המשיב ישוחרר ממעצר".

27. בבש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 33 (נבו 02.02.2020), צומצמה במידת מה הלכה זו, כאשר כב' השופט שטיין קבע כי מצבן הנפשי של המתלוננות כשלעצמו, אם אינו פוגע ביכולתן להעיד, צריך להוות שיקול כשנשקלת חלופה, אך אינו יכול להיות השיקול הבלעדי (פס' 35 להחלטתו). כפי שצינתי, במקרה שלפניי, לבד ממצבן הנפשי הקשה של שתיים מהמתלוננות, הן הביעו חשש משחרורו מבית המעצר.

בנוסף, עניין פלוני הנזכר, שונה מהעניין שלפניי. ראשית, באותו עניין לא היה מדובר בעבירות מין בתוך המשפחה. שנית ובעיקר, באותו עניין שירות המבחן המליץ על שחרורו של העורר למעצר בית בבית חבריו, המרוחק ממקום ביצוע העבירות, ומקום מגוריהן של המתלוננות, שבאותו עניין באו אליו לצורך קבלת טיפולים ברפואה אלטרנטיבית-טיבטית. היינו, באותו עניין שירות המבחן הגיש תסקיר חיובי, ובניגוד לתסקיר בית המשפט בחר שלא לשחרר את המשיב.

מהכלל אל הפרט

28. במקרה שלפניי מדובר בכתב אישום המייחס למשיב עבירות מין קשות שביצע בשלוש מבנותיו במשך שנים ארוכות, הכוללים מעשי אינוס, מעשי סדום ומעשים מגונים. כפי שצינתי בפתח הדברים, המסוכנות זועקת ממעשים אלו. על כן, ולאור הפסיקה שהובאה לעיל, יש לבחון האם מתקיימות נסיבות מיוחדות המחייבות שחרור המשיב מבית המעצר. ניתן היה לומר כי אין לבחון זאת, לאור התסקיר השלילי בעניינו. אולם אני סבורה כי גם מעבר לתסקיר השלילי, לא מתקיימות נסיבות כאמור. ב"כ המשיב טענה כי מתקיימות נסיבות המפחיתות מהמסוכנות ומחייבות שקילת חלופה ולו על דרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני. לדבריה, יש לקחת בחשבון את גילו (בן 68), מצבו הרפואי (לאחר שני צנתורים וסובל מיתר לחץ דם ובעיה בכליות), חלופ הזמן מביצוע המעשים ועד למעצרו, עברו הנקי והעובדה שהפסיק את המעשים טרם שנעצר. לטעמי, אין בנסיבות אלו כדי להפחית מהמסוכנות או לחייב שחרורו מבית המעצר ואפרט.

29. אשר לגילו, המשיב אינו כה מבוגר ששהייה במעצר בעייתית עבורו רק בשל גילו. כך גם לגבי מצבו הרפואי, לא הוכח כי כיום הוא סובל מבעיות רפואיות מורכבות שלא ניתן לטפל בהם ע"י רופאי שב"ס. אמנם גם לפני שירות המבחן וגם בבית המשפט ציין המשיב את עברו הרפואי אך הדגיש יותר מכך את הקושי להסתגל לאנשים הנמצאים איתו (משציין לפניי כי הוא נמצא בחברת: "אנשים שמנבלים את הפה.", וכן לעובדה כי הטלוויזיה דולקת 24 שעות ביממה, כשהוא לא צפה בטלוויזיה מימיו).

30. אשר לחלופ הזמן מביצוע העבירות והעובדה שהפסיק את ביצוע העבירות הנטענות טרם מעצרו, מיזמתו שלו - נסיבות אלו בוודאי שאין לייחס לטובתו או לראות בהן נסיבות המפחיתות ממסוכנותו. כפי שצינתי בצדק, ב"כ

המבקשת, העובדה שלקח לבנותיו של המשיב שנים לאזור כוחות כדי להתלונן נגד אביהן על עבירות המין הקשות שביצע בהן, עבירות המיוחסות לו בכתב האישום, בחלקן הודה ולגבי חלקן נקבע כי קיימות ראיות לכאורה, לא יכולה להיזקף כנסיבה לזכותו. אולם העיקר הוא שכאמור, שירות המבחן נמנע מכל המלצה בעניינו וקבע כי מסוכנותו עומדת גם היום, וגם בחלוף הזמן. יודגש כי שירות המבחן קבע כי: "**אנו מעריכים כי קיים סיכון במצבו להתנהגות מינית פוגענית ובלתי מווסתת כלפי קטינות וצעירות חלשות**". היום, לאחר חלוף הזמן.

31. כדי לסטות מהמלצות שירות המבחן, על פי ההלכה, יש צורך בנימוקים כבדי משקל. האפשרות לקבל תסקיר בעניינו של עצור קבועה בסעיף 21א לחוק המעצרים. תסקיר שירות המבחן אמור לסייע לבית המשפט לקבל החלטה בעניינם של נאשמים, לעניין מסוכנותם והאפשרויות לשחררם בחלופה. על בית המשפט יש לשקול בכובד ראש את תסקיר שירות המבחן, ויש צורך בשיקולים כבדי משקל כדי לסטות מהמלצותיו (ראו, בין רבים: בש"פ 2790/17 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פס' 10 (נבו, 28.3.2017) וכן בש"פ 248/20 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פס' 19 (נבו, 02.02.2020). במקרה זה לא רק שלא מצאתי נימוקים כאלה, אלא להפך, אני סבורה כי המשיב מסוכן אף היום והתרשמתי, לאחר ששמעתי את המפקחים המוצעים באולם, כי אין ביכולתם לשלול את המסוכנות הקיימת מהמשיב (בעניין זה אפרט בהמשך).

חוות הדעת הפרטית

32. טרם אדון בחלופה המוצעת ובמפקחים המוצעים אתייחס לחוות הדעת הפרטית שהוגשה מטעם ההגנה. כמתואר לעיל, ב"כ המשיב הסתמכה לעניין אי המסוכנות על חו"ד פרטית של מרכז "התחלה חדשה" שנערכה בידי נמרוד שני, פסיכולוג קליני מומחה, ורותם קירש בן-עמי, קרימינולוגית שיקומית חברתית בעניינו של המבקש, ובה הוצעה חלופת מעצר שונה ומפקחים נוספים ל"**ניהול הסיכון**" העולה מהמשיב, כלשון חוות הדעת הפרטית.

33. אני סבורה כי אין להסתמך על חוות דעת זו כלל ועיקר. ראשית מטעמי מדיניות - חוק המעצרים קבע במפורש כי הגורם האמון על הכנת תסקירים, ובכלל זה תסקירי מעצר הוא שירות המבחן, שירות אובייקטיבי של אנשי מקצוע מטעם המדינה, האמונים על מתן תסקירים ומתמחים בכך. מנגד חוות דעת פרטית ממומנת ע"י הנאשם או מטעמו, ובעיקר, המקרה הנבחן הוא מקרה פרטי, ללא הניסיון ורוחב היריעה הנתון לקציני וקצינות המבחן. החשש מהגשת חוות דעת פרטיות, מטעם נאשמים, גובר לאור העומס הבלתי אפשרי המוטל על כתפי שירות המבחן. לאור העומס הכבד, המחסור בכוח אדם, זמני ההמתנה הארוכים, יש חשש שתחת המתנה לתסקירי מבחן, כפי שביקשו ב"כ המשיב לעשות במקרה זה, יוגשו חוות דעת פרטיות בידי אנשי מקצוע, חוות דעת שלכאורה יכולות להוות תחליף לתסקירי שירות המבחן, ולא היא.

34. בנוסף, במקרה שלפניי, אין להסתמך על חוות הדעת גם בשל האמור בה. בין תסקיר שירות המבחן, הגורם המוסמך על פי חוק, לבין חוות הדעת הפרטית קיימות סתירות מהותיות בליבת שאלת המסוכנות והאפשרות לאיינה בחלופה. בהערכת המסוכנות בתסקיר המבחן עולה מסוכנות מינית, ומצוין בה כי המשיב ציין כי נמשך מינית לבנותיו וכתוצאה מכך ביצע את המעשים (מבחינתו את אותו חלק של המעשים המגונים בו הוא מודה). לעומת זאת, בחו"ד הפרטית מצוין כי אין משיכה מינית לקטינות ומכאן שאין או כמעט אין מסוכנות.

על פי חוות הדעת הפרטית, דפוס ההתנהגות העולה מהעבירות, אינו נובע ממשיכה מינית לבנותיו (עובדה עליה ככל הנראה לא חזר לפני עורכי חוות הדעת), הוא: "כי הפגיעות המיניות נעשו על רקע קשיים לימודיים שאותן הבנות חוו באותה עת וכי בנוסף סבלו מיד קשה מצד אימן. ניכר היה כי הנ"ל הזדהה עם חוויות קשות אלה... וכי הוא רוכש את אמונן של בנותיו לאחר שהיה יוצר איתן קשר קרוב ומבין לליבן. לאור האמור ניתן להעריך כי הנ"ל מהווה סיכון לקטינות במצוקה הנגישות לו וכל עוד יורחק מהן, הסיכון המיני הצפוי ממנו יפחת באופן משמעותי".

נראה כי הדברים מדברים בעד עצמם. לקרוא ולא להאמין. על פי חוות הדעת הפרטית, המשיב ביצע בבנותיו עבירות מין קשות, כמיוחס לו בכתב האישום, שכן הזדהה עם בנותיו שהתקשו בלימודים.

35. בנוסף, על אף האמור לעיל, לפיו אין משיכה מינית של המשיב לקטינות, בחלק שהודגש על ידי, מצוין במפורש כי המשיב מהווה סיכון לקטינות במצוקה, אך נאמר כי סיכון זה יקטן אם קטינות במצוקה לא יהיו, כלשון חוות הדעת "נגישות לו" היינו, למשיב. מעבר ללשון המחפיצה בהתייחס לקטינות במצוקה המתוארות כחפץ שיהיה "נגיש" למשיב, המסוכנות של המשיב כיום, למעשה עולה גם מחוות הדעת הפרטית. חוות הדעת אף מדגישה כי אם ישוחרר ולו למעצר בפיקוח אלקטרוני, יש לוודא כי המשיב: "לא יבוא במגע כלשהו (אינטרנטי, טלפוני או פיזי) עם קטינות ובפרט קטינות בנות משפחה כגון נכדות". היינו, חוות הדעת הפרטית לפיה ניתן לשחרר את המשיב מבית המעצר ולו למעצר בפיקוח אלקטרוני, מסייגת ומדגישה כי יש להרחיקו מקטינות בנות משפחה, לרבות מנכדותיו שלו, גם היום.

36. בנוסף, בעוד שבתסקיר המעצר שרות המבחן פוסל על הסף אפשרות שחרור וטיפול, גם לאור העובדה שהמשיב לא מעלה צורך ונזקקות טיפולית ומוסר שהתחזק בדת ושם גבולות לעצמו, הרי שבחוות הדעת הפרטית מצוין שהמשיב מעוניין בקבלת טיפול ונדרש לכך כדי לאיין את מסוכנותו.

חוות הדעת הפרטית מסכמת, באשר לשיתוף פעולה של המשיב עם המפקחים, בהתייחס למשיב, כי: "מדובר בגבר נורמטיבי", ולכן יש להעריך כי ימלא את התנאים שיושגו עליו. אדם המואשם כי ביצע עבירות, במהלך 16 שנה, עבירות מין קשות בשלוש מבנותיו, ואשר הודה בביצוע מעשים מגונים כלפיהן, אינו אדם ששומר על הכללים, וודאי וודאי שאינו "נורמטיבי". אמנם, בשלב זה עומדת לו חזקת החפות, אך משנקבע שקיימות ראיות לכאורה, וודאי לגבי המעשים המגונים בהם הודה, יש לבדוק את המסוכנות בהתייחס למיוחס לו בכתב האישום.

לאור כל האמור לעיל, אני סבורה כי אין לתת כל משקל לחוות הדעת. שירות המבחן הוא הגורם המוסמך, שקבע הן מסוכנות, שנראה שחוות הדעת הפרטית מסכימה כי קיימת, הן כי לא ניתן לשלול אותה לעת הזו.

הערבים-המפקחים

37. לאור האמור לעיל, ניתן היה לשלול על הסף את ההצעה העולה בחוות הדעת הפרטית לגבי המפקחים. עם זאת, כיון שבית המשפט הוא זה המוסמך בסופו של יום לאשר או לדחות הצעות לערבים ומפקחים, שמעתי את כל ארבעת המפקחים שהוצעו על ידי ההגנה, הקראתי להם את האישומים המיוחסים למשיב, וחקרתי אותם בעצמי, כדי

להתרשם האם יוכלו לפקח על הנאשם אם יעצר בפיקוח אלקטרוני כמוצע. מדובר בארבעה מפקחים, אחד מהם בנו של הנאשם, ושלושה אחרים, בעלי תפקידים בישיבה בה מוצע כי ישהה המשיב.

אשר לבן, אני סבורה כי בנסיבות העניין של עבירות המין הנתענות שביצע האב בבנותיו, היינו באחיותיו של הבן המפקח המוצע, כאשר על פי תסקיר שירות המבחן, אחת מהבנות התלוננה ולו על חלק מהמעשים, ובני המשפחה התעלמו מכך, לא ניתן לאפשר לו לפקח, מה גם שלא ברור האם יוכל להפעיל סמכות כלפי אביו ולכן התרשמתי שלא יוכל לשמש כמפקח.

38. אולם, כיון שב"כ המשיב ציינה, כי ניתן להסתפק מבחינתה בשלושת הערבים האחרים, הרי שלטעמי גם הם לא יוכלו לשמש כמפקחים. לשלושתם אין היכרות ממשית עם הנאשם. ראש הישיבה אמר שמכיר אותו באופן רחוק, מכך, כך גם אמר המפקח המוצע השני, מורה בישיבה. המפקח השלישי המוצע, המנהל האופרטיבי של הישיבה, ציין כי מעולם לא הכיר אותו, ולאחר שהוקרא לו כתב האישום, ציין שלא היה ער לכך שמדובר במעשים כל כך חמורים. בנוסף, כל המפקחים המוצעים צעירים באופן משמעותי מהנאשם, שהינו רב מוכר כפי שהם עצמם ציינו, ולא שוכנעתי כי יוכלו להפעיל סמכות לגביו. השתכנעתי מדברי שלושתם כי הם מוכנים לסייע למשיב, אולם אין די בכך כאמור, לאור המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

39. בהקשר זה יש לתת את הדעת גם על הסיכון הנשקף מהמשיב, אם יפר את הכללים, ויצא מאותה ישיבה. על בית המשפט לקחת בחשבון איזה סיכון עלול להתממש במקרה כזה. כיון שהסיכון הוא לילדות ונערות במצוקה, ואף לנכדותיו של המשיב, לא ניתן לקחת סיכון זה.

סוף דבר

לאור כל האמור לעיל, לאחר שנפסק כי קיימות ראיות לכאורה, בנסיבות בהן מתקיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית שלא נסתרה, בהעדר נסיבות מיוחדות המחייבות שחרור בחלופה או מעצר בפיקוח אלקטרוני, ולאור תסקיר שלילי של שירות המבחן שנמנע מכל המלצה, אני סבורה כי מסוכנות המשיב בעינה עומדת גם היום. חיזוק ממשי לכך ניתן למצוא דווקא בחוות הדעת מטעם המשיב, שעל אף שמחבריה סבורים כי ניתן לאיין את המסוכנות מדגישים כי יש למנוע ממנו קרבה לילדות ונערות במצוקה, ובעיקר לבנות משפחה ובהן נכדות. קרבה כזו ניתן למנוע רק אם יהיה המשיב עצור מאחורי סורג ובריא.

בנסיבות אלו אין לתת אמון במשיב, וראוי כי יישאר במעצר.

לאור כל האמור לעיל אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו.

ניתנה והודעה היום, ט' אב תשפ"ג, 27 יולי 2023, בנוכחות

הצדדים באולם, ובהשתתפות המשיב בהיוועדות חזותית

עמוד 12

